

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE - Rådet för yrkeshögskolornas rektorer ARENE ry.

AMMATTIKORKEAKOULUJEN REHTORINEUVOSTO
ARENE RY:N TOIMINTASUUNNITELMA
VUODELLE 2010

(Hallitus 4.3.2010)

ARENE 16.3.2010

1. OSA

ARENE ry:n visio, toiminta-ajatus ja strategia

Suomessa on kansainvälisesti kilpailukykyinen ja tunnustettu ammattikorkeakoulutus, joka mahdollistaa alueiden sosiaalisen, taloudellisen ja kulttuurisen hyvinvoinnin kehittymisen. Ammattikorkeakouluilla on vahva rooli työelämälähtöisen uuden tiedon tuottajana ja soveltajana sekä kaupallistamisen ja yrittäjyyden edistäjänä. Ammattikorkeakoulu on arvostettu opiskelu- ja työpaikka.

ARENE on korkeakoulupolitiikan kotimainen ja eurooppalainen vaikuttaja ja edunvalvoja. ARENE toimii ammattikorkeakoulukentän sisäisenä yhdistäjänä ja tiedonkulun edistäjänä.

ARENE palvelee ammattikorkeakouluja luomalla edellytyksiä korkeatasoiselle työelämälähtöiselle korkeakoulutukselle ja TKI-toiminnalle.

KORKEAKOULUPOLIITTISET LINJAUKSET

Ammattikorkeakoulujen asema ja tehtävä

Ammattikorkeakoulut syntyivät suomalaisen yhteiskunnan murrosvaiheessa 1990 - luvun alussa edistämään Suomen kehittymistä osaamisen yhteiskuntana. Ammattikorkeakoulut vastaavat kansallisen ja alueellisen innovaatiopolitiikan toimijoina globalisaation tuomiin haasteisiin. Ammattikorkeakoulut toteuttavat yhteiskunnallista ja koulutuspoliittista tehtäväänsä integroiden koulutuksen, soveltavan TKI-työn sekä aluekehityksen.

ARENE ylläpitää ja kehittää ammattikorkeakoulujen työelämä- ja yhteiskuntasuhteita tekemällä yhteistyötä työ- ja elinkeinoelämän järjestöjen ja yhteiskunnallisten vaikuttajien kanssa. Nykyisessä taantumien tilanteessa erityisen tärkeä rooli ammattikorkeakouluilla on aikuisten korkeakoulutettujen työmarkkinakelpoisuuden lisäämiseen tähtäävässä jatko- ja täydennyskoulutuksessa sekä työelämän kilpailukykyä lisäävässä tutkimus- ja innovaatio toiminnassa. ARENE:n keskeinen rooli on vaikuttaa ammattikorkeakoulujen osaamisen laajaan hyödyntämiseen tässä yhteiskunnallisessa tilanteessa.

Alueellisen korkeakoulutuksen kehittäminen

Ammattikorkeakoulut ovat alueellisia korkeakouluja, jotka turvaavat huippuosaamisen ohella alueellisesti kattavan korkeakouluopetuksen sekä tutkimus- ja kehitystyön toteutumisedellytykset maan eri osissa. Ammattikorkeakoulujärjestelmä toteuttaa eurooppalaista korkeakoulumallia, jonka vahvuuksia ovat tasa-arvoinen pääsy koulutukseen sekä koulutuksen tasaisen korkea taso.

Ammattikorkeakouluverkostoa tulee kehittää siten, että maan kaikilla alueilla turvataan tasavertainen ammattikorkeakoulutuksen ja ammattikorkeakoulujen palvelujen tarjonta. Korkeakoulujen rakenteellinen kehittäminen eriytyy alueittain. Kehittämisessä tulee edistää duaalimallin joustavaa soveltamista siten, että ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteiset, hallinnolliset liittoumat olisivat mahdollisia sellaisilla alueilla, joissa resurssien yhdistäminen on tarkoituksenmukaista sekä luo toiminnallista ja taloudellista hyötyä. Tällaisten rakenteiden luominen tulee toteuttaa siten, että duaalimallin mukaisesti tutkintorakenteet, tutkintojen tavoitteet ja sisällöt säilyvät erillisinä. Ammatti

korkeakouluverkostoa kehitettäessä tulee ottaa huomioon verkostossa toimivat yksityiset ammattikorkeakoulut, joilla on sekä alueellisia että valtakunnallisia tehtäviä. Koulutettavien ikäluokkien pienenytessä verkoston tulee kyetä tarjoamaan toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset kansainväliset ja kansalliset laatuvaatimukset täyttävälle opetukselle, TKI- sekä aluekehitystyölle.

Yhteistyö

ARENE edistää yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välistä kansainvälistä, kansallista ja alueellista yhteistyötä ja työnjakoa siten, että ne tukevat korkeakoulutuksen kansainvälistymistä, duaalimallin toimivuutta sekä korkeakoulujen tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantamista. Kansainvälisessä yhteistyössä korostamme tutkimushankkeita (EU:n puiteohjelmat), korkeakoulujen välistä yhteistyötä koulutusviennin suunnittelussa, markkinoinnissa ja toteutuksessa sekä suomalaisen korkeakoulutuksen edunvalvontaa.

Yhteistyössä Suomen Yliopistot ry.:n (UNIFI) kanssa jatketaan korkeakoulutuksen tulevan rakenteellisen kehittämisen visiointia koskevaa keskustelua yhteisissä seminaareissa. Muuta korkeakoulutuksen kehittämiseen vaikuttavaa yhteistyötä UNIFIn kanssa laajennetaan ja vahvistetaan.

Yhteistyötä työelämän ja ammatillisen koulutuksen verkon kanssa kehitetään.

Ammattikorkeakoulujen asemaa kansalaisyhteiskunnan ja järjestöjen kehittämisessä vahvistetaan.

Ammattikorkeakoulujen ohjausjärjestelmä

Keskeisiä ammattikorkeakoulujen ylläpitojärjestelmälle asetettavia vaatimuksia ovat: miten turvataan kansallisen ja alueellisen innovaatiopolitiikan edellytykset sekä millaisen korkeakouluautonomian ja millaiset taloudelliset edellytykset ylläpitoratkaisu mahdollistaa. Korkeakouluautonomia turvaa kansainvälisten kokemusten mukaan parhaiten korkeakoulujen tuloksellisuuden ja hyödyn toimintaympäristölle. Nykyiset ylläpitomallit ovat toimineet pääosin hyvin ammattikorkeakoulujen toiminta-aikana. ARENE tukee opetusministeriön ohjausotteen muutosta strategiseen ohjaukseen, mikä vahvistaa korkeakoulujen autonomiaa. Ammattikorkeakoulujen valtionosuusrahoituksessa tulisi siirtyä 100%:een valtionrahoitukseen ylläpitojärjestelmää muuttamatta.

Kuluvan vuoden aikana arvioidaan ammattikorkeakoululain uudistamisen tarve.

Ammattikorkeakoulujen toimintaedellytyksiä tulee vahvistaa. Korkeakouluautonomiaa tukeva ylläpitojärjestelmä säilytetään ja turvataan perusrahoituksen kehittyminen uusia tehtäviä vastaavaksi. Ammattikorkeakouluja ei liitetä mahdollisesti toteutuvaan asukaslukupohjaiseen kuntarahoitusjärjestelmään. Ammattikorkeakoulujen TKI-työn perusresursoinnin puute tulee korjata. Erityisesti TKI-työn edellyttämän infrastruktuurin luomiseksi lisätään perusrahoitusta 30 miljoonalla eurolla vuodessa tiede- ja teknologianeuvoston linjauksessaan (joulukuu 2008) tekemän esityksen mukaisesti.

Korkeakoulutuksen määrällisen säätelyn tulee olla pitkäjänteistä. Opetusministeriön määrällinen ohjaus keskittyy tutkintotavoitteiseen kokonaisopiskelijamäärän ohjaukseen. Siirtyminen kokonaispaikkamääriin ja tutkintotavoitteisiin lisäsi ammattikorkeakoulujen autonomiaa. Koulutuksen mitoituksen kokonaismäärä on väestönkehitys huomioon ottaen riittävä, mutta painopistettä tulee siirtää alueellisen kysynnän mukaisesti nuorten koulutuksesta erityyppisiin aikuiskoulutuksen toteutuksiin,

ylempiin ammattikorkeakoulututkintoihin sekä vieraskieliseen koulutukseen. ARENE kannattaa pakkohaun poistamista. Pakkohaun kumoaminen vähentäisi sellaisten aloittajien määrää, jotka ovat potentiaalisia keskeyttäjiä jo opintojen alkuvaiheessa.

Resurssit

Ammattikorkeakoulujen asema kansallisessa innovaatiojärjestelmässä ja niiden merkitys alueellisesti korkeakouluina eivät näy riittävästi ammattikorkeakoulujen resursoinnissa. Ammattikorkeakoulujen tärkein resurssien lisätarve on lähivuosina TKI-työn perusrahoituksen järjestäminen. Ammattikorkeakoulujen kansainvälistä kilpailukykyä ei voida ylläpitää ja kehittää nykyisin resurssein, jotka ovat vähäisemmät kuin monissa muissa Euroopan maissa. Ammattikorkeakoulujen henkilöstön määrä suhteessa opiskelijamäärään on useita Euroopan maita pienempi ja lisäksi ammattikorkeakouluissa henkilökunnan määrä on 10 000, kun yliopistoissa vastaavasti 30 000, vaikka opiskelijamäärät ovat lähes samat. Kaikki uudet tehtävät tulee ottaa rahoituslain hengen mukaisesti huomioon lisäresursointina.

Valtionrahoituksen kannustavuuden ulottuvuudet tulee linjata ammattikorkeakoulujen tehtävien mukaisesti. Kannustavuuden lisäämisessä tulee käytössä olla sellaiset riittävän monipuoliset, relevantit mittarit, joiden kehitykseen ammattikorkeakoulu voi omalla toiminnallaan vaikuttaa. Ammattikorkeakoulujen siirtämistä nykyisestä valtionosuusrahoituksesta 100%:n valtionrahoitukseen ylläpitojärjestelmää muuttamatta edistetään toimintavuoden aikana.

Tutkintorakenteen kehittäminen

Ammattikorkeakoulujen tutkintorakenne vahvistui korkeakoululainsäädännön uudistamisen myötä eurooppalaisen korkeakoulutusalueen ensimmäisen ja toisen syklin tavoitteiden mukaiseksi. Ensimmäistä sykliä lyhyempiä korkeakoulututkintoja ei tule lisätä tutkintorakenteeseen.

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tutkintonimike on muutettava maisteri-AMK:ksi esiintyneiden epäkohtien korjaamiseksi. Monialaisten tutkintojen toteuttamismahdollisuus on turvattava joustavalla koulutusohjelmarakenteella. Niiden koulutusohjelmien osalta, joihin tullaan eri perustutkintopohjalta, ylempien tutkinnon nimikkeen tulee määräytyä perustutkinnon nimikkeen mukaisesti. Ylempien ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden muodollinen kelpoisuus työtehtäviin on turvattava.

Aikuisten tutkintoon johtavassa koulutuksessa lisätään opiskelun toteutuksen joustavia suoritusvaihtoehtoja kuten erityispätevyyksiä ja oppisopimustyyppistä koulutusta. Joustavia aikuisten täydennyskoulutuksen muotoja tulee laajentaa erityisesti työssä olevien korkeakoulutettujen osaamisen ja työmarkkinakelpoisuuden turvaamiseksi myös taloudellisen taantumien aikana.

Koulutusohjelmajärjestelmän ja kokonaistarjonnan kehittämisen linjaukset valmistuvat ARENEN koulutusohjelmaprojektissa toimintavuoden alkupuolella.

Soveltava tutkimus- ja kehitystyö

Taloudellisen kasvun perustuessa niin Euroopassa kuin sen keskeisissä kilpailijamaissakin osaamistalouteen on soveltava tutkimus- ja kehitystyö avainasemassa. Huippututkimuksen ohella innovaatioiden kaupallistaminen on ratkaisevan tärkeää Lissabonin strategian toteuttamiseksi. Suomessa soveltavan tutkimus- ja kehitystyön tarvetta lisäävät myös julkisen sektorin kehittämishaasteet,

tarve pk-yrittäjyyden kehittämiseen sekä yksityisen palvelusektorin ja kolmannen sektorin vahvistaminen.

Ammattikorkeakoulujen roolia kansallisessa ja alueellisessa innovaatiojärjestelmässä on vahvistettava (horisontaalinen innovaatiopolitiikka) ja sen tulee näkyä resurssien jaossa. Ammattikorkeakoulujen mukana oleminen strategisten huippuosaamisen keskittymissä tulee varmistaa niiden huippu-tutkimusta käytäntöön saattavan välittäjäorganisaation luonteen mukaisesti. TKI-työn perusedellytysten rahoituksen turvaaminen on tärkeää siksi, että kansallisen t&k- rahoituksen painopiste siirtyy entistä enemmän kilpailtavaan rahoitukseen (TEKES ja Suomen Akatemia) sekä siksi, että EU – rahoituksen muutos edellyttää laajempia hankkeita. Nämä muutokset edellyttävät, että ammattikorkeakoulut pystyvät panostamaan nykyistä enemmän hankevalmisteluun. Ammattikorkeakoulujen roolin vahvistamiseksi ammattikorkeakoulujen edustus on saatava nykyistä laajemmin tiedepolitiikkaa ja tutkimusrahoitusta käsitteleviin elimiin (erityisesti TEKES´in hallitukseen). Tarkasteltaessa sektoritutkimuslaitosten roolia ja työnjakoa innovaatiojärjestelmässä on otettava huomioon koko korkeakoulujärjestelmän kokonaisuus.

Ammattikorkeakoulut tulee saada nykyistä vahvemmin Akatemian toiminnan ja rahoituksen piiriin. Akatemian toimintaohjelmiin tulisi saada soveltavan tutkimuksen toimintaohjelma. Nämä periaatteet tulisi kirjata opetusministeriön ammattikorkeakoulujen TKI-työn kehittämistyöryhmän esitykseen. Mikäli tämä ei toteudu, tulee Akatemian rahoitus poistaa opetusministeriön ammattikorkeakoulujen t&k-työtä arvioivista tuloksellisuusindikaattoreista.

Ammattikorkeakoulujen roolia Strategisten huippuosaamisen keskittymien (SHOK) ja osaamiskeskusohjelmien (OSKE) tulee vahvistaa.

ARENEn yrittäjyysstrategia ja sen toteuttaminen vahvistavat ammattikorkeakoulujen roolia yrittäjyyden edistäjänä. Toimintavuoden aikana toteutetaan ARENEn yrittäjyysstrategian uudistaminen. ARENE tukee ammattikorkeakoulujen toimia yrittäjyysmotivaation synnyttäjänä ja tukijana, korkeakouluinnovaatioiden kehittämistä yrittäjyyden lähtökohtana sekä ammattikorkeakouluja kasvu-yrittäjyyden tukijoina.

Toimintavuoden aikana arvioidaan verkostohankkeiden käytännön toteutuminen opetusministeriön tuen poistuttua. ARENE pyrkii edelleen laajentamaan ja syventämään yhteistyötään elinkeinoelämän järjestöjen ja työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Toimintavuoden aikana tulee käynnistää valmistautuminen mahdolliseen ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan arviointiin, jota opetusministeriön työryhmä esittää toteutettavaksi vuonna 2011.

Kansainvälistyminen

ARENEn vaikutuskanavia eurooppalaista korkeakoulutusaluetta koskevaan valmisteluun on vahvistettava. Osallistumismahdollisuus Bolognan prosessin seurantakokouksiin on turvattava. ARENE vahvistaa rooliaan ja toimintaansa eurooppalaisessa UAS-verkostossa. Toimintavuoden aikana jatkuu 11 maan yhteinen EU-hanke EDUPROF (Educating the New European Professionals in the Knowledge Society), jota koordinoi Hollannin HBO-Raad. Hankkeen tavoitteena on kartoittaa eurooppalaisten ammattikorkeakoulujen tapoja kehittää koulutusohjelmiaan uusiutuviin työelämän tarpeisiin. Keskeisimpänä tavoitteena on selvittää kuinka ammattikorkeakoulut vastaavat nopeasti muuttuviin ammatillisiin tarpeisiin käyttäen hyväkseen soveltavaa tutkimusta. ARENE partnerina tuo oman osaamisensa projektiin osallistumalla kokouksiin ja konferensseihin sekä tutkimusproses-

seihin yhteistyössä tutkimuskoordinaattorin kanssa, hyödyntämällä kansallisia yhteistyöverkostojaan (ammattikorkeakoulu, työelämän organisaatiot) sekä osallistumalla hankkeen benchmarking-prosesseihin ja opintokäynteihin. ARENE tukee hankkeen avulla ammattikorkeakoulujen asemaa koulutuksen, soveltavan tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan kehittämisessä.

Ammattikorkeakoulujen edellytykset hyödyntää laajenemassa oleva koulutuksen ja osaamisen vieni on turvattava. ARENE pyrkii vahvistamaan yhteistyötä suomalaisten vieniä tukevien organisaatioiden kanssa. Koulutusviennin kehittäminen ja korkeakoulujen maksullisen toiminnan laajentaminen otetaan osaksi seuraavaa hallitusohjelmaa. Korkeakoulut ovat koulutusosaamisen viennissä avainasemassa. Korkeakoulujen säädösympäristöä tulee kehittää edelleen siten, että niillä on mahdollisuus jatkuvasti osallistua koulutusliiketoimintaan ja kohdistaa osa varoistaan mm. tuotteistamiseen. Korkeakoulujen maksullisen toiminnan laajentaminen lisäksi korkeakoulutusviennin mahdollisuuksia ja korkeakoulujen toiminnan resursseja.

ARENE tukee ammattikorkeakoulujen toimia aidosti kansainvälisen korkeakoulu yhteisön toteuttamiseksi, laadun ja vetovoiman lisäämiseksi, osaamisen viennin kehittämiseksi, monikulttuurisen yhteiskunnan tukemiseksi ja globaalin vastuunoton lisäämiseksi.

Ammattikorkeakouluille on luotava mahdollisuudet tukea elinkeinoelämää, erityisesti pk – yrityksiä, niiden kansainvälistymisessä. Maailmantalouden muutosten johdosta Aasian ja Venäjän kanssa tapahtuva kansainvälinen yhteistyö on entistä tärkeämpää. Sen turvaaminen edellyttää, että opetusministeriön rahoitusta suunnataan Aasia – ja Venäjä – yhteistyön toteuttamiseen.

Laatu ja arviointi

Ammattikorkeakoulujen laatutavoitteena on korkea kansainvälinen taso. Koulutuksen laadun arvioinnin perustana ovat korkeakoulujen auditoidut laadunvarmistusjärjestelmät. Laadunvarmistusjärjestelmien systemaattinen kehittäminen turvaa koulutuksen kansallisen ja kansainvälisen vertailukelpoisuuden.

Ammattikorkeakoulujen TKI-työn laadun arvioinnin kriteerien laatiminen on tärkeä tehtävä laadukaan tutkimus- ja kehitystyön edistämiseksi. Kriteerien tulee olla sellaisia, joihin ammattikorkeakoulut itse voivat omalla toiminnallaan vaikuttaa.

Opiskelijahyvinvoinnin kehittäminen

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön julkistama selvitys osoitti, että korkeakouluopiskelijoiden terveyden tilassa ja liikunnassa on kehitettävää. Selvityksessä korostuivat opiskeluun liittyvien ongelmien lisäksi stressinhallinnan taidot, jännittäminen, itsetunto- ja ihmissuhdeongelmat, mutta myös ravitsemus, liikunta, painonhallinta ja ergonomia-asiat. Ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskelijaterveydenhuollon saattaminen tasavertaiseen asemaan muiden korkeakouluopiskelijoiden kanssa tulee toteuttaa sosiaali- ja terveysministeriön työryhmän esitysten mukaisesti.

ARENE kiinnittää ammattikorkeakoulujen huomiota opiskelijoiden hyvinvoinnin ja liikuntapalvelujen tarjonnan kehittämiseen ja monipuolistamiseen yhteistyössä opiskelijakuntien kanssa. Lisäksi erityistä huomiota tulee kiinnittää talouden taantumana aikana valmistuvien opiskelijoiden työllistymiseen ja ammattikorkeakoulujen mahdollisuuksiin vastata mahdollisesti työllistymättä jäävien valmistuvien opiskelijoiden työmarkkinakelpoisuuden lisäämiseen koulutuksen keinoin.

ARENE tukee niitä lainsäädännöllisiä ja muita toimenpiteitä, joilla tuetaan opiskeluympäristöjen turvallisuutta. Syrjäytymistä ehkäisevillä ja osallisuutta edistävillä toimilla on tässä keskeinen merkitys.

Strategian toteuttaminen

ARENE:n toimintaa kehitetään laaditun strategian mukaisesti. Erityisinä painopisteinä toimintavuoden aikana ovat tulevaan hallitusohjelman laatimiseen sekä korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen toimenpiteisiin vaikuttaminen.

2. OSA

TOIMINNAT VUONNA 2010

2.1 ARENE:n toimintojen kehittäminen

Toiminnan ydinalueet

ARENE:n toiminnan ydinalueet ovat

- 1) korkeakoulupolitiikka sekä
- 2) ammattikorkeakoulujen välisen yhteistyön tukeminen.

Ydintoimintoja tuetaan mm. palvelujen tuottamisella.

2.1.1 Korkeakoulupolitiikka:

ARENE vaikuttaa resurssiensa puitteissa ammattikorkeakoulujen ja niiden ylläpitäjien kokonaisedun optimoimiseksi. Vuonna 2010 painopisteinä ovat

- 1) Ammattikorkeakoulujen ylläpitojärjestelmän kehittämiseen siten, että ammattikorkeakoulujen autonomiaa ja toimintakykyä vahvistetaan.
- 2) Aktiivinen rooli korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen valmistelussa valmistelijoihin, sidosryhmiin ja ylläpitäjiin helmikuun manifestin periaatteiden mukaisesti
- 3) Oman hallitusohjelmakannanoton valmistelu kevään aikana ja sen asioiden aktiivinen edistäminen yhteistyössä päättäjien ja sidosryhmien kanssa.
- 4) Aktiivinen osallistuminen Euroopan tason korkeakoulupoliittiseen yhteistyöhön sopivien järjestöjen jäsenenä.
- 5) Aktiivinen yhteistyö muiden toimijoiden kanssa kansallisen innovaatiopolitiikan toteuttamiseksi. Ammattikorkeakoulut ovat keskeisiä toimijoita alueellisten innovaatioiden toteuttamisessa.
- 6) Ammattikorkeakoulut toimivat keskeisessä roolissa korkeakoulujen kansainvälistymisstrategian käytännön toteuttamisessa. Koulutusviennin kehittämiseksi vaikutetaan sitä koskevien säästöjen joustavoittamiseksi ja koulutusviennin saamiseksi keskeiseksi teemaksi tulevaan hallitusohjelmaan.
- 7) Ammattikorkeakoulujen toimintaedellytysten, alueellisen koulutustarjonnan sekä TKI-työn perusedellytysten erityisesti perusrahoituksen ja aluekehityksen turvaaminen toimintaympäristössä, jossa vireillä olevat rakennemuutokset ovat tosiasioita.
- 8) Uuden tavoitesopimusmenettelyn toimivuuden seuranta ja arviointi sekä toiminnan tuloksellisuuden mittarien kehittämiseen vaikuttaminen.
- 9) Korkeakoulujen tietojärjestelmien ja sähköisen verkkotoiminnan kehittämisen seuranta RAKETTI-hankkeen yhteydessä.
- 10) Duaalimallin periaatteiden joustava soveltaminen sekä ammattikorkeakouluihin että yliopistoihin siten, että korkeakoulujen toiminnan päällekkäisyyksiä karsitaan sekä yhteistyötä ja työnjakoa kehitetään tasavertaiselta pohjalta. Lainsäädännöllisesti tulee mahdollistaa uudentyyppisten aluekorkeakoulujen syntyminen (ammattikorkeakoulut ja yliopistot tietyillä alueilla sekä ammattikorkeakoulut ja yliopistokeskukset yliopistokeskuspaikkakunnilla). Erilainen tutkintorakenne tulee säilyttää, vaikka kokonaisuuteen tulisi yhteinen hallinnollinen ohjaus.

- 11) Korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen toimenpiteitä valmisteltaessa tulee ratkaista niiden aiheuttamat mahdolliset veroseuraamukset (esim. ALV-kysymykset) siten, ettei tehtävistä toimenpiteistä aiheudu sellaisia lisäkustannuksia, jotka estävät tai vaarantavat koko uudistuksen toteuttamisen.
- 12) Koulutusohjelmaprojektin toteuttamista jatketaan OPM:n projektin päätyttyä ammattikorkeakoulujen koulutusohjelmien ja tutkintojen sekä niitä koskevien laajempien tulevaisuuden linjausten valmistelemiseksi.
- 13) Toimiva yhteistyö Suomen Yliopistot ry.:n kanssa korkeakoulujärjestelmän kokonaisuuden, korkeakoulujen työnjaon ja yhteistyön kehittämiseksi.
- 14) Ammattikorkeakoulujen TKI-työn valtakunnallisen ja alueellisen kehittymisen seuranta osana innovaatiopolitiikkaa sekä kansallisen tutkimusinfrastruktuurin kehittämistä.
- 15) Opiskelijaterveydenhuollon toimivuuden parantaminen tukemalla YTHS-mallin toteutumista ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollossa.

Välineinä ovat

- jatkuva korkeakoulupoliittinen edunvalvonta
- korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen toimenpideohjelmaan vaikuttaminen
- hallitusohjelman valmisteluun vaikuttaminen
- ammatillisen aikuiskoulutuksen kokonaisuudistuksen valmisteluun vaikuttaminen
- korkeakoulujen kansainvälisyysstrategian toteutumisen seuranta
- koulutusohjelmaprojektin tulosten vieminen käytäntöön
- aloitteellinen yhteistyö eurooppalaisten sisar- ja kattojärjestöjen kanssa, vahva asema kansainvälisissä verkostoissa
- korkeakoululainsäädännön kehittäminen ja siihen vaikuttaminen mm.
  - tutkintojärjestelmän kehittäminen ja ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden jatko-opintoihin pääsyn helpottaminen
  - ammattikorkeakoulujen talouden ja rahoituksen kehittäminen
    - ammattikorkeakoulujen TKI-työn perusedellytysten turvaaminen (tavoitteena 30 M€/vuosi)
    - ammattikorkeakoulujen roolin ja imagon vahvistaminen kansallisessa ja alueellisessa tutkimus- ja innovaatiojärjestelmässä
    - korkeakouluautonomian vahvistaminen
    - korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen hankkeiden edistymisen seuranta
    - tavoitteellinen viestintä- ja sidosryhmäyhteistyö

2.1.2 Ammattikorkeakoulujen yhteistyön edistäminen

ARENEn työryhmien puitteissa:

- TKI-työn tehostaminen
- elinikäisen oppimisen edistäminen
- talouden ja rahoituksen seuranta ja kehittäminen
- koulutusohjelmien ja opetussuunnitelmien kehittäminen
- opiskelijavalinnan koordinointi (erityisesti aikuiskoulutuksen ja vieraskielisen koulutuksen yhteisvalinnan kehittäminen)
- kirjastotoiminnan kehittäminen
- viestinnän ja julkaisutoiminnan kehittäminen
- tietojärjestelmien kehittäminen.

Ammattikorkeakoulujen välisen yhteistyön puitteissa:

ARENE seuraa ja arvioi käynnissä olevien ammattikorkeakoulujen yhteisten verkostohankkeiden toteutumista linjaamalla niiden toimintaa ARENEN kokouksissa. ARENE järjestää tapaamisia hankkeiden ohjausryhmän puheenjohtajina toimivien rehtoreiden sekä hankkeiden projektipäälliköiden kanssa.

2.1.3 Palvelujen tuottaminen

- seminaarit ja koulutustilaisuudet yhteistyössä muitten toimijoiden kanssa
- ARENEN tiedotustoiminta, erityisesti rakenteelliseen kehittämiseen, ylempien ammattikorkeakoulututkintojen sekä TKI-toiminnan tunnettuuden lisäämiseen liittyvä viestintä sekä monipuolisen kuvan antaminen ammattikorkeakoulujen toiminnasta
- materiaali- ja painatustoiminta
- opintomatkojen järjestäminen
- ARENEN sääntöjen uudistaminen toimintavuoden aikana.

2.2 Hallituksen toimintatapa

Hallitus vastaa yhdistyslain mukaisesti kaikista ARENEN päätöksistä lukuun ottamatta vuosikokouksen sääntömääräisiä asioita. Hallitus keskittyy päätöksentekoon ottaen kantaa pääasiassa strategisen tason kysymyksiin sekä ammattikorkeakoulujen edunvalvontaan. Pääsihteeri valmistelee ja toteuttaa hallituksen päätökset tukenaan toimiston resurssit. Kehittämisyhmien tehtävänä on selvittää alakohtaista tai muuta asiantuntemusta vaativia ARENEN toiminnan painopistealoihin kuuluvia strategisia kysymyksiä päätöksenteon tueksi.

Hallitus seuraa projektiryhmien toimintaa informaatio-ohjauksen hengessä. Projektij- ja työryhmien operatiivinen, korkeakoulujen välistä normaalia yhteistyötä edustava toiminta on itseohjautuvaa.

Hallitus esittää valtakunnallisiin, opetusministeriön ja muiden vastaavien tahojen nimittämiin työryhmiin edustajia. Avainryhmiin pyritään nimeämään ARENEa sääntöjen mukaan edustavia henkilöitä. Kannattajajäsenille suunnattua tiedotustoimintaa tehostetaan, ja yhteydenpitoa ylläpitäjiin tiivistetään entisestään.

2.3 ARENEN toimisto

Toimisto hoitaa pääsihteerin johdolla ARENEN yleiskokousten ja hallituksen kokousten valmistelun, toteutuksen ja dokumentoinnin sekä talous- ja henkilöstöhallintoon liittyvät tehtävät. Lisäksi toimisto huolehtii tarpeellisesta, etenkin jäsenille tarkoitetusta tiedotustoiminnasta. Vuonna 2010 toimisto kehittää edelleen verkkopohjaista tiedotustoimintaa siten, että ARENEN kotisivut tarjoavat entistä selkeämmässä muodossa yhdistyksen toimintaan ja kannanottoihin liittyvää, ajantasaista tietoa. Keskeisimpien viestinnän alueiden (järjestelmän tunnettuus, rakenteellinen kehittäminen, TKI-toiminnan tunnettuus) kehittämiseen panostetaan toimintavuonna alueeseen erikoistuneen konsultin tuella.

2.4 Työryhmät

Kehittämisaalueet ja työryhmät on esitetty **liitteessä 1**.

2.5 Projektiryhmät

Projektit ja projektiryhmät on esitetty **liitteessä 2**.

2.6 Muut toiminnot vuonna 2010

Toimintavuoden aikana järjestetään mm. seuraavat tapahtumat, joiden koordinoinnista vastaa ARENE:n toimisto:

- AMK -päivät 2010 - Yrkeshögskolekonferens 2010 – UAS- Conference 2010 (Helsinki 5. - 6.5.2010).
- Rehtorien opintomatka Pietariin 26. - 29.9.2010
- Rehtorien sihteerien seminaari 10. - 11.6.2010, Jyväskylä
- Rehtorien kesäkokous Hirvihaara, Mäntsälä 13. - 15.6.2010.
- Ammattikorkeakoulujen ylläpitäjien ja rehtoreiden laivaseminaari syksyllä 2010

2.7 Talous

ARENE:n talous perustuu pääosin jäsenmaksutuottoihin. Osa toimintamenoista katetaan ammattikorkeakoulupäivien tuotolla sekä projektitoiminnalla, jonka hallinnointi ja osittain toteutus ovat ARENE:n toimiston vastuulla.

2.8 ARENE:n edustajat valtakunnallisissa työryhmissä ja hankkeissa

Edustajat on esitetty **liitteessä 3**.

LIITE 1 ARENEN TYÖRYHMÄT VUONNA 2010

Työryhmien tehtävänä on operatiivisen yhteistyön edistämisen lisäksi valmistella hallituksen määrittelemiä kysymyksiä. Työryhmät raportoivat hallitukselle.

1. Talous ja rahoitus: *Pentti Rauhala*, Ragnar Lundqvist, Mirja Pöhö (HAMK), Kimmo Hanonon (Laurea), Irmeli Rankinen (TUAMK), Jorma Uusitalo (Metropolia), Timo Luopajarvi
2. Elinikäinen oppiminen: *Markku Lahtinen*, Harri Mikkonen (PKAMK), Eeva-Liisa Antikainen, Jouni Niskanen (SeAMK), Esa Rahiala (SAMK), Pirjo Hakala (DIAK), Tuulikki Similä-Lehtinen (HAMK)
3. TKI-työ: *Jussi Halttunen*, Eeva-Liisa Antikainen, Ragnar Lundqvist, Matti Lähdeniemi (SAMK), Tapio Varmola (SEAMK), Timo Luopajarvi ja Riikka Ahmaniemi (JAMK)
4. Kirjastotoiminnan yhteistyöryhmä: *Eeva-Liisa Antikainen*, Riitaa Konkola, Anne Luoto-Halvari (OPM), Sinikka Luokkanen (HAMK), Hanna Lahtinen (Laurea/AMKIT-konsortio), Ulla-Riitta Lahtinen (AMKIT-konsortio)
5. Viestintätyöryhmä: *Jorma Niemelä*, Veijo Hintsanen, Lea Mustonen (HAMK), Päivi Korhonen (Laurea), Riitta Leskinen (DIAK), Anne-Maria Haapala (OAMK), Anne Lehikoinen (TUAMK), Jenny Svartsjö (Novia), Timo Luopajarvi, Eija Antila
6. Lakityöryhmä: *Ritva Laakso-Manninen*, Veijo Hintsanen, Jorma Niemelä, Pentti Rauhala, Tapio Varmola, Timo Luopajarvi
7. Yrittäjyysstrategian valmistelutyöryhmä: *Anneli Pirttilä*, Jussi Halttunen, Marja-Liisa Tenhunen, Helena Karento (LAMK), Teemu Kokko (HAAGA-HELIA), Martti Pallari (Suomen Yrittäjät), Johanna Laukkanen (TEM), Konsta Ryhänen (SAMOK), Timo Luopajarvi
8. Koulutusalaakohtaiset kehittämissryhmät:
  1. Luonnonvara- ja ympäristöala: rehtori *Veli-Matti Tolppi*
  2. Tekniikan ja liikenteen ala: rehtori *Veijo Hintsanen*
  3. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala: rehtori *Marja-Liisa Tenhunen*
  4. Matkailu-, ravitsemis- ja talousala: rehtori *Pentti Rauhala*
  5. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala: rehtori *Seppo Pynnä*
    - Terveysalan jaosto: toimialajohtaja *Eeva-Liisa Moisio* (SAMK)
    - Sosiaalialan jaosto: koulutuspäällikkö *Jari Helminen* (DIAK))
    - Liikunta-alan jaosto: koulutusjohtaja *Matti Kauppinen* (HAAGA-HELIA)
  6. Kulttuuriala: rehtori *Riitta Konkola*
  7. Humanistinen ja kasvatusala: rehtori *Eeva-Liisa Antikainen*
  8. Luonnontieteiden ala: rehtori *Jouko Paaso*

Koulutusalaakohtaisiin kehittämissryhmiin kuuluu jäsenenä ammattikorkeakoulujen asiantuntijoita ao. ammattikorkeakoulun päätöksen mukaisesti. Hallitus voi nimetä lisäjäseniä alakohtaisen kattavuuden takaamiseksi.

Hallitus voi asettaa myös muita työryhmiä ajankohtaisten asioiden käsittelemiseksi.

LIITE 2 PROJEKTIT VUONNA 2010

Projektit toimivat hyväksytyyn projektisuunnitelman mukaisesti ja raportoivat hallituksella.

1. Opiskelijavalintaprojekti:

Risto Ilomäki, Pekka Hulkko (KPAMK), Timo Luopajarvi, Merja Väistö (OPH), Outi Kivipelto (OPH), Annika Grönholm (OPH), alakohtaiset koordinaattorit

1.1. Ammattikorkeakoulujen aikuiskoulutuksen valintaperustetyöryhmä: *Timo Luopajarvi*, Leena Liimatainen (JAMK), Monica Norrgård (Yh Novia), Janne Roslöf (TUAMK), Ulla Tarvainen (PKAMK), Birgitta Varjonen (HAMK), SAMOK´in edustaja, Outi Kivipelto (OPH)

1.2. Vieraskielisen koulutuksen valintaperustetyöryhmä: *Teemu Kokko* (HAAGA-HELIA), Marko Korkeakoski (Metropolia), Patric Granholm (TUAMK), Lena Helminen (KPAMK), Marjaana Kareinen (Saimaa), Annika Keskinen (Arcada), Sanna Tyrväinen (JAMK), Marja Räikkönen (HAMK), Annika Grönholm (OPH).

2. AMK –päivät 2010: *Ritva Laakso-Manninen*, Eeva-Liisa Antikainen, Riitta Konkola, Jorma Niemelä, Henrik Wolff, Timo Luopajarvi ja Eija Antila

3. AMK –päivät 2011: *Tapio Varmola*, Örjan Andersson, Elisabeth Malka, Marja-Liisa Tenhunen, Timo Luopajarvi ja Eija Antila

4. Koulutusohjelmaprojekti: Johtoryhmänä toimii ARENEN hallitus,

Ohjausryhmä: *Vesa Saarikoski*, koulutusala-kohtaisten työryhmien puheenjohtajat, Timo Luopajarvi, SAMOK´in edustaja, sihteerinä projektipäällikkö Hanna Ilola

Projekteissa voi toimia asiantuntijoita ARENEN hallituksen hyväksymän projektisuunnitelman mukaisesti. Hallitus voi myös täydentää ryhmiä.

LIITE 3. ARENEN EDUSTAJAT (REHTORIT) VALTAKUNNALLISISSA HANKKEISSA JA TYÖRYHMISSÄ

Työryhmän nimi ja toimi	Organisaatio /kesto	Osallistuja
AHELO (Assessment of Higher Education Learning Outcomes), ohjausryhmän jäsen	OECD/Opetusministeriö	Pentti Rauhala, Laurea
AMKien ja YOiden opiskelijavalintojen, sähköisten hakujärjestelmien ja valtakunnallisten yhteishakujen kehitysryhmän jäsen	Opetusministeriö 13.11.2008–31.12.2010	Pentti Rauhala, Laurea
AHOT korkeakouluissa ESR- hankkeen ohjausryhmän pj	Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskus 1.3.2009–31.12.2011	Timo Luopajarvi, ARENE
Aikuiskoulutusuudistuksen korkeakoulu-työryhmän jäsen	Opetusministeriö 16.8.2007–31.12.2010	Jorma Niemelä, DIAK
AMK-tutka hankkeen johtoryhmän jäsen	Opetusministeriö MAMK	Tapio Varmola, SeAMK Ragnar Lundqvist, KyAMK Eeva-Liisa Antikainen, HUMAK (pj)
Ammatillisesti suuntautuneen aikuiskoulutuksen kokonaisuudistusta valmistelevan johtoryhmän yhteistyöryhmän jäsen	Opetusministeriö 16.8.2007–31.12.2010	Timo Luopajarvi, ARENE
Ammattikorkeakoulujen OA-toiminnan kehittämishanke, ohjausryhmän pj	SeAMK – 31.12.2009	Jorma Niemelä, DIAK
Ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehitystoiminnan roolia innovaatiojärjestelmässä tarkastelevan neuvoston jäsen	Opetusministeriö 13.5.2009–28.2.2010	Jussi Halttunen, JAMK Vesa Saarikoski, PKAMK Anneli Pirttilä, Saimaa
Avoin ammattikorkeakouluverkosto, ohjausryhmän pj	Avoin amk	Eeva-Liisa Antikainen, HUMAK
CIMO:n korkeakouluyhteistyön asiantuntijaryhmän jäsen	Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO 29.3.2007–31.5.2010	Örjan Andersson, NOVIA
CSC:n hallituksen jäsen	CSC- tieteellinen laskenta oy	Jouko Paaso, OAMK
Elinikäisen oppimisen neuvoston jäsen	Opetusministeriö 1.8.2009–31.12.2011	Jorma Niemelä, DIAK Eeva-Liisa Antikainen, HUMAK, varajäsen
Etelä-Suomen läänin ammatillisen koulutuksen neuvottelukunnan jäsen	Sisäasiainministeriö 1.1.2007–31.12.2010	Risto Ilomäki, LAMK
European Network for Universities of Applied Sciences	UASnet	Henrik Wolff, Arcada
FINELIB-KONSORTION ohjausryhmän jäsen	Kansalliskirjasto 2010–2012	Riitta Konkola, Metropolia
FINPIN ohjausryhmä	2007–2009	Jussi Halttunen, JAMK (pj) Risto Ilomäki, LAMK (vpj)
INSSI, tekniikan alan amk-koulutuksen kehittämishankkeen ohjausryhmän jäsen	Hämeen ammattikorkeakoulu 1.1.2008–31.12.2010	Veijo Hintsanen, HAMK (pj) Markku Lahtinen, TAMK Timo Luopajarvi, ARENE
INTO-hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja	Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu 2007–2009	Pentti Rauhala, Laurea
Itä- ja Kaakkois-Aasian verkosto, pj	Opetusministeriö, JAMK 2007-2009	Jussi Halttunen, JAMK
Kansalaistoiminnan opetus, tutkimus ja kehittäminen amkeissa-hanke, ohjausryhmän pj	Humanistinen ammattikorkeakoulu 2007-2009	Jorma Niemelä, DIAK
KEKO-hankkeen ohjausryhmän pj	HAAGA-HELIA 2007–2009	Riitta Käyhkö, TOKEM
KEVER-hanke, ohjausryhmän pj	Hämeen ammattikorkeakoulu 2007-2009	Pentti Rauhala, Laurea
KIT ESR-hankkeen ohjausryhmän jäsen	Päijät-Hämeen koulutus konserni	Timo Luopajarvi, ARENE

Korkeakoulujen arviointineuvosto	Opetusministeriö 1.1.2010–31.12.2013	Pentti Rauhala, Laurea
Korkeakoululiikunnan työryhmän jäsen	Opiskelijoiden liikuntaliitto	Jouko Paaso, OAMK
Koulutukseen siirtymistä ja tutkinnon suorittamista pohtiva työ- ja ohjausryhmän jäsen	Opetusministeriö 21.4.2009–31.3.2010	Anneli Pirttilä, Saimia
Koulutustarpeiden ennakoinnin koordinaatio-ryhmän jäsen	Opetusministeriö 1.2.2010–31.12.2010	Timo Luopajarvi, ARENE
Koulutustoimikuntien tehtäviä ja koulutustoimikuntarakenteen kehittämistä valmisteleva työryhmän jäsen	Opetusministeriö 1.1.2010–31.12.2014	Timo Luopajarvi, ARENE
Koulutusvientistrategiaa valmisteleva työryhmän jäsen	Opetusministeriö 17.6.2009–31.12.2009	Ritva Laakso-Manninen, HAAGA-HELIA Henrik Wolff, Arcada, varajäsen
Lukiokoulutuksen kehittämisen työryhmän jäsen	Opetusministeriö 6.8.2008–31.10.2010	Riitta Konkola, Metropolia
Lukukausimaksukokeilun seurantaryhmän jäsen	Opetusministeriö 1.1.2010–31.12.2014	Markku Lahtinen, TAMK
Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän jäsen	Maa- ja metsätalousministeriö	Veli-Matti Tolppi, Savonia
North-south-south ryhmän varsinainen jäsen	Cimo	Pentti Rauhala, Laurea, Timo Luopajarvi, ARENE, varajäsen
Opintotukiasiain neuvottelukunnan varajäsen	Opetusministeriö 1.5.2009–30.4.2012	Pentti Rauhala, Laurea
Opiskelijavalintaprojektin ohjausryhmän pj	ARENE	Risto Iломäki, LAMK
Osaamiskeskustyöryhmän jäsen (OSKE)	Työ- ja elinkeinoministeriö 1.3.2007–31.12.2010	Anneli Pirttilä, Saimaa
Pinnet kv-verkoston pj	2007–2009	Tapio Varmola, SeAMK
RAKETTI hankkeen ohjausryhmän jäsen	Opetusministeriö	Jouko Paaso, OAMK
RAKETTI-TUTKI- osahankkeen ohjausryhmän jäsen	CSC 10.9.2009-	Vesa Saarikoski, PKAMK
Kiina asiantuntijan ohjausryhmän jäsen	Opetusministeriö/CIMO	Timo Luopajarvi, ARENE
Teknologian valtuuskunnan jäsen	Työ- ja elinkeinoministeriö	Marja-Liisa Tenhunen, KPAMK
Tiede- ja teknologianeuvosto – Tutkimus- ja innovaationeuvoston jäsen	Opetusministeriö 3.5.2007–3.4.2011	Marja-Liisa Tenhunen, KPAMK
Työnjohtokoulutuskokeilun ohjausryhmän jäsen	Opetusministeriö 1.1.2009–31.12.2012	Riitta Konkola, Metropolia
Valtakunnallisten SHOK'ien johtoryhmän jäsen (-31.12.2009)	Työ- ja elinkeinoministeriö	Riitta Käyhkö, KTAMK
VirtuaaliAMK johtoryhmän pj	OPM/TAMK	Jouko Paaso, OAMK
VOSE ESR-hankkeen ohjausryhmän jäsen	Opetushallitus 11.11.2008–31.5.2011	Timo Luopajarvi, ARENE
Ylempien amk-tutkintojen valtakunnallisen kehittämishankkeen ohjausryhmän pj	Ylemmät amk-tutkinnot	Veijo Hintsanen, HAMK